

Voortgang meerjarenprogramma depressiepreventie

De ambitie van het meerjarenprogramma depressiepreventie (MJP DP) is het aantal mensen dat een depressie krijgt substantieel te verminderen. De ambitieuze stip op de horizon is 30% minder mensen met een depressie in 2030 (ten opzichte van 2017). Het MJP DP richt zich op 6 groepen mensen met een hoog risico op het ontwikkelen van depressieve klachten of een depressie. In 2023 is de factsheet Depressiepreventie op lokaal niveau¹ gepubliceerd. Hieruit blijkt dat het thema mentale gezondheid leeft in gemeenten, maar vaak ontbreekt in gemeenten specifiek beleid voor depressiepreventie. Als er wel beleid is, is het meestal niet gericht op de 6 hoogrisicogroepen, met uitzondering van jongeren en mantelzorgers. Daarnaast laat de derde peiling van de Landelijke Monitor Depressie² zien dat er nog geen sprake is van dalende trends. Zo vertoont het hebben van een depressie of depressieklachten bij verschillende risicogroepen in de algemene bevolking juist een stijgende trend in de afgelopen jaren. Ook neemt bij diverse risicogroepen het gebruik van huisartsenzorg voor depressie(klachten) in meer of mindere mate toe. Het is niet verassend dat er nog geen dalende trends te zien zijn, omdat de focus van het MJP DP de afgelopen tijd vooral lag op het ontwikkelen van sluitende ketenaanpakken voor de 6 hoogrisicogroepen. In de volgende fase gaat VWS met partijen in gesprek over het toepassen van deze ketenaanpakken in de praktijk en het verder ontwikkelen daarvan. Eigenaarschap voor de ketenaanpakken is een belangrijk onderdeel voor de verdere implementatie van de ketenaanpakken. Het gaat om de volgende ketenaanpakken:

1. Mantelzorgers: deze ketenaanpak is op 25 mei 2023 gepubliceerd. Aansluitend heeft PROOF Adviseurs een toolbox ontwikkeld hoe je mantelzorgers herkent en hoe je overbelasting bij mantelzorgers kunt signaleren³. De toolbox is gericht op het trainen van medewerkers bij organisaties die mantelzorgers ondersteunen. Tijdens het Congres Toegankelijke Mantelzorgondersteuning (15 juni 2023) is het netwerk rondom mantelzorgers toegelicht en stond in een workshop de vraag centraal 'hoe kan de ketenaanpak in de praktijk worden gebracht'. In de komende periode gaat VWS met de belangrijkste stakeholders verder in gesprek over deze vraag, het eigenaarschap van deze ketenaanpak en wat nodig is om hen daarin te ondersteunen.
2. Patiënten in de huisartsenzorg en werkenden in stressvolle beroepen: de ketenaanpakken voor deze risicogroepen worden via pilots verder ontwikkeld. Op basis van de geleerde lessen worden de ketenaanpakken daar waar nodig aangepast. Met de ontwikkelaars van de ketenaanpakken blijft VWS in gesprek over de te zetten stappen in 2024. Ook hier is aandacht voor eigenaarschap.
3. Jongeren: met het Trimbos-Instituut gaat VWS in gesprek over de ketenaanpak 'RondomJong', hoe deze in 2024 verder kan worden ontwikkeld en wat daarvoor nodig is.
4. Post-partum depressiepreventie: in de voortgangsrapportage van het programma Kansrijke Start⁴ heeft de staatssecretaris van VWS uw Kamer geïnformeerd hoe deze ketenaanpak een plek heeft gekregen binnen de toolkit 'preventie van post-partum depressie'. Het programma Kansrijke Start zet deze toolkit op de agenda's van lokale coalities en de Goede Start Tafel.
5. Chronisch zieken: momenteel wordt via pilots gekeken of de ontwikkelde concept ketenaanpak aansluit bij de praktijk. De ervaringen worden meegenomen in de definitieve ketenaanpak die in 2024 wordt opgeleverd.

¹ [Depressiepreventie op lokaal niveau - Trimbos-instituut](#)

² [Landelijke Monitor Depressie: Resultaten 3e peiling - Trimbos-instituut](#)

³ [Depressiepreventie bij mantelzorgers - Trimbos-instituut](#)

⁴ [Zesde voortgangsrapportage Kansrijke Start | Publicatie | Kansrijke Start \(kansrijkestart.nl\)](#)